

КУЛЬТУРНА ПОЛІТИКА: ОСНОВНІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ

У статті викладені основні підходи до визначення поняття культурна політика. На основі аналізу сучасних наукових досліджень, розкривається сутність поняття як об'єкта міждисциплінарного вивчення. Науковці інтерпретують поняття під впливом історичних, суспільних, політичних, економічних, технологічних та інших факторів, а також розуміння культури та її ключових елементів і пріоритетів. Під час дослідження пропонується інтегроване трактування культурної політики – як певного курсу дій, ретельно розробленого підходу та стратегії у галузі культури.

Ключові слова: культурна політика, культура, політика, управління у галузі культури.

Певне розуміння сутності, складових та призначення культурної політики впливає на її формування та реалізацію на державному рівні. Впровадження тієї чи іншої моделі культурної політики здійснює широкий вплив – від позиціонування держави в світі до загального добробуту її громадян. Певне трактування поняття культурної політики формується під дією численних факторів – історичних передумов, політичного режиму, міжнародних угод, економічного становища, технічного прогресу, а також розуміння культури та її основних і пріоритетних елементів.

У XXI ст. потреба дослідження культурної політики як самостійної галузі теоретичних знань актуалізувалася завдяки необхідності пошуку нових ефективних практичних рішень. Культурно-політичні дослідження з метою вирішення реальних завдань силами науковців різних галузей знань вносять відмінності у формування понятійно-категоріального апарату.

Сучасні теоретичні та практичні дослідження оперують численними підходами до визначення сутності культурної політики. В межах кожного з них передбачається різне тлумачення значення, структури, цілей, механізмів реалізації та ролі культурної політики в суспільстві. Неодноразово як українськими, так і зарубіжними науковцями здійснювався аналіз і пропонувалося власне бачення проблеми. Зокрема, різні аспекти формотворчих чинників культурної політики досліджували: О. Гриценко, Е. Еверіт, К. Карнейро, Ч. Лендрі, С. Манді, К. Манхейма, Ф. Матарассо, А. Перотті, Є. Тоффлер. Багато науковців розглядали культурну політику з позицій державного управління – О. Антонюк, О. Астаф'єва, О. Беннет, Ю. Богуцький, Л. Востряков, В. Деріга, С. Дрожджина, І. Костиця, А. Леонова та ін. Проблема взаємообумовленості культури та державного управління на рівні окремого суспільства висвітлена у дослідженнях П. Бергера, Г. Маркузе, Г. Райта, С. Чукут. Роль державного управління у процесах сфери духовної культури розглядалися у працях: В. Андрущенко, Г. Атаманчука, Л. Губерського, Д. Дзвінчука, Л. Левчук, В. Лугового, В. Майбороди, І. Надольного, Ю. Павленка, В. Ребкала, П. Ситника, В. Шинкарука.

У своїх працях науковці використовують різні підходи до визначення категорії. Зокрема, відомий український вчений, керівник "Українського центру культурних досліджень" О. Гриценко та його колеги визначають культурну політику на основі визначення поняття в англomовному науковому світі. Вони підтримують точку зору, що культурна політика – це план дій, спрямований на виконання певних рішень або досягнення певної мети, тобто цілеспрямована діяльність (policy) у сфері культури і сфера суспільної діяльності, пов'язана з державою, її управлінням, владою, тобто та частина політичної діяльності (politics), яка стосується культурної галузі. Російська дослідниця О. Астаф'єва пропонує розглядати дане питання з позиції розуміння сутності категорії культури і вказує на взаємозалежність між розумінням культури в суспільстві та впровадженням певної культурної політики державою. Її співвітчизник Л. Востряков у ході аналізу понятійного апарату теорії культурної політики узагальнює підходи до цільового, інституційного, ресурсного та управлінського визначення категорії у працях зарубіжних філософів і культурологів. За визначенням ЮНЕСКО, головною метою культурної політики демократичного суспільства є забезпечення вільного доступу всіх громадян до культурного життя і їхньої активної участі в ньому, а також сприяння збереженню самобутності національних культур. У Звіті по культурній політиці України Програми оглядів національних культурних політик Ради Європи окреслюються концептуальні підходи до культурної політики, за якого саме поняття передбачає не управлінську діяльність, а створення оптимальних умов та середовища для розвитку культурної галузі [2; 4; 6; 11; 12].

Однак дослідницькі інтереси більшості науковців торкались лише одного чи кількох із підходів до визначення поняття. Автори розглядають культурну політику з позиції об'єкта свого дослідження: культурології, політології, державного управління, надання експертних рекомендацій для конкретного регіону тощо. Проте, на нашу думку, поняття культурної політики містить у собі кожен з зазначених теоретичних складових, знаходячись на межі вивчення суспільно-політичних, юридичних, економічних та культурологічних наук. Наукова новизна статті полягає у комплексному огляді наявних підходів до тлумачення культурної політики та пошуку найбільш інтегрованого. У зв'язку з цим, метою даної статті є огляд основних підходів до визначення сутності поняття "культурна політика".

Відповідно до мети завдання наукової статті: виокремити основні наукові підходи до визначення та розкрити сутність поняття "культурна політика".

Перші визначення категорії "культурна політика" датуються серединою XX ст. Проте частина дослідників схиляється до думки, що саме явище з'явилося у більш ранні історичні періоди. Елементи управління культурою виникли одночасно з виникненням культури як реального процесу.

На думку інших вчених, культурна політика з'явилася у Європі наприкінці XVIII ст. і сформувалася як складне явище, що включало: національні пріоритети, мовну політику, концептуальне забезпечення організації культурно-освітніх і культурно-дозвіллевих закладів [11].

При цьому переважна більшість науковців погоджуються з думкою, що значимі історичні події найчастіше не планувалися їх ініціаторами як культуроперетворюючі. Зміни в галузі культури відбувалися у наслідок соціальних, економічних та політичних перетворень. "Князь Володимир хрестив Русь не для того, щоб змінити культуру, а щоб створити основу для об'єднання підконтрольного населення у єдиний народ. Петро I реформував Росію з власне прагматичних позицій, намагаючись подолати технологічне та економічне відставання від Європи (що загрожувало васальною залежністю), не припускаючи, що здійснює культурну революцію. Авраам Лінкольн, який оголосив всі штати Північної Америки вільними від рабства, також переслідував прагматичні інтереси капіталістичної Півночі і навряд чи сприймав ідею скасування рабства і, як наслідок, громадянську війну як явище культурної політики" [7, 38].

Розглядаючи тісний взаємозв'язок теоретичної та практичної складових поняття культурної політики, варто зазначити, що воно не є статичним. Культурна політика є динамічним явищем, яке постійно змінюється залежно від пріоритетів суб'єктів, що її формують і впроваджують, а також сукупності історичних, політичних, економічних, юридичних, суспільних, технологічних і навіть інформаційних факторів. Окрім того, вона вибудовується з урахуванням попереднього досвіду регіону, враховуючи сучасний стан соціокультурної сфери, що також спричинює неоднозначність у розумінні терміну.

У зв'язку з різноманітністю підходів до визначення феномена культурної політики, на нашу думку, варто звернутися до етимології його складових – категорій "політика" та "культура".

Термін "політика" походить від давньогрецького слова "polis", що означало місто-держава, та його похідних. Однак єдиного визначення поняття політики немає. Ще давньогрецький філософ Платон під політикою розумів здатність людини жити в умовах полісу, що ставить її у певні поведінкові рамки. Дана категорія як науковий термін стала відома завдяки однойменній праці його учня Аристотеля, що означала "те, що стосується держави". У той час політикою називалося все, що мало стосунок до міста-держави. А саме, державні й суспільні справи, мистецтво управління суспільством і державою тощо [9, 150].

Політика виникла з необхідності підпорядковувати індивідуальні та групові інтереси загальній меті – збереженню цілісності розширеного суспільства та єдності держави. Відтак політика є усвідомленою діяльністю, спрямованою на забезпечення суспільно-значимих процесів, їх регулювання та розвиток у певному напрямку.

В українському "Політологічному енциклопедичному словнику" політика визначається як "організаційна, регулятивна і контрольна сфера суспільства, в межах якої здійснюється соціальна діяльність, спрямована головним чином на досягнення, утримання й реалізацію влади індивідами й соціальними групами задля здійснення власних запитів і потреб" [5, 258].

Український вчений-політолог Петро Шляхтун визначає політику як "діяльність з керівництва та управління суспільством на основі публічної влади" Він зазначає: "Керівництво передбачає висунення цілей і завдань суспільного розвитку, а управління є практичною діяльністю щодо їх реалізації. Сутністю політики є управління, спрямоване на узгодження різноманітних соціальних інтересів, забезпечення єдності і цілісності суспільства. Найважливішим засобом здійснення політики є право" [8, 356].

Якщо сутністю політики є управління, то варто зазначити, що у найзагальнішому розумінні управління (менеджмент) обов'язково передбачає такі складові процесу як: планування, організацію, мотивацію і контроль, необхідні для досягнення певних цілей управління.

У свою чергу, поняття "культура" вперше ввів в обіг римський мислитель і політичний діяч Марк Тулій Цицерон. Спершу воно вживалося для визначення процесу обробки ґрунту.

Ще у 1952 році американські культурологи А. Кребер і К. Клакхон налічили 164 визначення терміна "культура" і понад 100 спроб пояснити культуру теоретично. Через 20 років французький культуролог А. Моль зібрав більше 250 варіантів визначення категорії [3, 14]. На сьогодні, за твердженням петербурзького культуролога Л. Аріарського, їх налічується понад 700. Проте більшість науковців погоджуються, що така кількість дефініцій є свідченням неповноти кожної з них [1, 6].

Поміж багатьох сучасних визначень терміна можна навести комплексне тлумачення, яке надає Енциклопедичний філософський словник інституту НАН України: "Культура (від лат. "cultura" – обробіток, розвиток, виховання, освіта, шанування): 1) історично вихідне значення – обробіток і догляд за землею; 2) догляд, поліпшення, ушляхетнювання тілесно-душевно-духовних сил, схильностей і здібностей людини, а отже, – і ступінь їх розвитку; відповідно розрізняють культуру тіла, культуру душі і духовну культуру (вже від Цицерона йдеться про філософію як культуру духу); 3) сукупність способів і прийомів організації, реалізації та поступу людської життєдіяльності, способів людського буття; 4) сукупність матеріальних і духовних надбань на певному історичному рівні розвитку суспільства і людини,

які втілені у результатах продуктивної діяльності; 5) локалізоване у просторі та часі соціально-історичне утворення, що специфікується або за історичними типами, або за етнічними чи регіональними характеристиками суспільства" [4, 19].

Проте група дослідників Ради Європи серед ключових питань сучасної культурної політики визначила перегляд офіційного тлумачення культури і тих складників, які вона має охоплювати; а разом з тим сферу повноважень і стратегічну мету структур, що офіційно відповідають за культуру [6, 6]. У звіті міжнародних експертів по культурній політиці України наголошується, що не варто тлумачити культуру "головне як певні форми спадщини (будівлі, "історична" народна культура, традиційні музеї) та "високої" класичної культури (балет, театр, опера, класична музика тощо; причому всі ці види намагаються чітко розмежовувати). Типове для XIX століття розуміння культури виявляється непридатним для європейської країни, що проводить модернізацію і живе у XXI столітті, коли для культурного здоров'я нації необхідними є поєднання різноманітних соціально-економічних заходів і цілей, стимулювання творчих індустрій і економіки знань та засвоєння нових і синтетичних форм культурного виразу та продукту" [6, 7]. У цьому сенсі культурна політика є значно ширшою категорією, що може слугувати правильному перерозподілу та використанню культурних ресурсів нації для вирішення економічних, соціальних і політичних завдань.

Очевидним стає той факт, що складність феноменів "культура" і "політика" проектується і на розуміння самої культурної політики. Адже чим багатший предмет, що досліджується, тим різноманітнішими можуть бути його визначення.

Одне з перших визначень об'єднаного поняття "культурна політика" з'явилося на круглому столі ЮНЕСКО (Монако, 1967 рік). У доповіді "Політика у сфері культури – попередні міркування" під політикою у сфері культури розглядався "комплекс операційних принципів, адміністративних і фінансових видів діяльності і процедур, які забезпечують основу дій держави в галузі культури". У цьому контексті реалізація політики у сфері культури являє собою "всю суму свідомих і обдуманих дій (або відсутність дій) у суспільстві, спрямованих на досягнення певних культурних цілей, за допомогою оптимального використання всіх фізичних і духовних ресурсів, якими володіє суспільство в даний час" [10, 5-7].

Спираючись на неоднозначність перекладного походження поняття, О. Гриценко доходить аналогічного висновку. За його визначенням, культурна політика – це, з одного боку, цілеспрямована діяльність (policy) у сфері культури, а з іншого – та частина політичної діяльності (politics), яка стосується культурної сфери [12].

Узагальнюючи науковий доробок зарубіжних дослідників до визначення поняття, Л. Востряков виокремлює цільову, інституційну та ресурсну складові, що поєднуються у комплексному управлінському підході. Цільовий підхід виводиться ним з визначення "політики" як свідомої діяльності, скерованої на досягнення суспільних цілей. Найбільш близькою до цього принципу є дефініція сербської дослідниці М. Драгичевич-Шешич. У її працях термін "політика" позначає свідому діяльність, спрямовану на досягнення конкретних цілей, яких потребує суспільство. Цитуючи колегу, Л. Востряков зазначає, що "кожна сторона суспільної життя має свою мету, тому ми говоримо про цілі в галузі економіки, охорони здоров'я, освіти; коли йдеться про здійснення цілей, яких потребує суспільство в галузі культури, з'являється поняття культурної політики" [2, 81].

При інституційному та ресурсному підходах "культурна політика" визначається не лише з точки зору поставлених цілей, а в першу чергу, – стану інститутів і ресурсів. Такий підхід до бачення "культурної політики" запропонували французькі вчені А. Жерар і Ж. Гентіл. На їхню думку, "Політика являє собою систему взаємопов'язаних цілей, практичних завдань і вона може здійснюватися у рамках об'єднання, партії, освітнього руху, організації, підприємства, міста, уряду. Але незалежно від суб'єкта політики, вона передбачає існування довгострокових цілей, середньострокових і вимірюваних завдань і засобів (людських ресурсів, фінансів та законодавчої бази), об'єднаних у надзвичайно складну систему" [2, 82-83].

Узагальнюючи управлінський підхід, науковці торкаються питань, яким чином і за допомогою яких ресурсів культурна політика може бути реалізована й досягти поставлених цілей. Наприклад, українська дослідниця І. Костиря у своїй праці "Сучасні політико-ідеологічні пріоритети управління культурою в Україні" значну увагу приділила питанню культурної політики в державному управлінському аспекті. Управління культурою розглядається нею як діяльність інститутів держави, що спрямована на регулювання відносин у духовно-культурній сфері суспільства; як сукупність принципів і норм, що визначають діяльність державних органів і недержавного сектору зі збереження, розвитку і розповсюдження цінностей культури; як комплекс дій і заходів, спрямованих на досягнення певних культурних цілей; а культурні процеси з точки зору регулювання державними органами за допомогою законодавства та фінансових, економічних, адміністративних і політичних механізмів впливу [4, 23].

Важко також не погодитись із вагогим контраргументом О. Астаф'євої – на її думку, окрім концентрації управління у галузі культури на вирішенні питання матеріальної та фінансової оптимізації, необхідними є невід'ємне правове регулювання та ключовий показник соціальної результативності [11].

В огляді української національної культурної політики, підготованого Радою Європи, експерти загалом ставлять питання щодо потреби та доцільності у державних і урядових органах, відповідальних за культуру. На їхню думку, такі структури мають бути спрямовані на створення "середовища для культури" у широкому її розумінні, а не на управління "культурою" у вузькому її тлумаченні [6, 23].

Отже, простежується чіткий взаємозв'язок між визначенням і практикою культури та політики, а також похідною від них категорією культурної політики. Культурна політика як процес та явище з'явилася значно раніше, ніж культурна політика як поняття. Очевидним є поступове історично зумовлене формування явища культурної політики, а також той факт, що культурна політика завжди мала конкретно-історичний характер: вона обумовлена національно-історичним типом культури, історичним типом і політичним характером держави, рівнем розвитку суспільства, його геополітичними орієнтаціями та іншими факторами.

Так склалося, що залежно від пріоритетності якогось з аспектів науковці надають перевагу певній дефініції. На нашу думку, найбільш оптимальним видається інтегроване трактування культурної політики у більш широкому значенні як певного курсу дій, ретельно розробленого підходу та стратегії у галузі культури. Однак культурна політика продовжує залишатися одним із нечітко визначених понять, що зумовлено як його багатозначністю і наявністю різних дослідницьких підходів, так і стабільною динамікою явища, на яке здійснюють вплив історичні, суспільні, політичні, економічні, технологічні та інші фактори. Все зумовлює суттєву складність у визначенні терміна і потребує свого подальшого дослідження.

Література

1. Безклубенко С. Про поняття культура та культуру визначення понять / С. Безклубенко // Культура і мистецтво у сучасному світі: Зб. наук. пр. – К.: Видавничий центр КНУКіМ, 2013. – № 14. – С. 6-13.
2. Востряков Л. Культурная политика: основные концепции и модели / Л. Востряков // Экология культуры. – Архангельск: Комитет по культуре администрации области, 2004. – №1. – С. 79–108.
3. Губерський Л. Культура. Ідеологія. Особистість: Методологічно-світоглядний аналіз / Л. Губерський, В. Андрущенко, М. Михальченко. – К.: Знання України, 2012. – 579 с.
4. Костири І. Сучасні політико-ідеологічні пріоритети управління культурою в Україні : навч. посіб. / І. Костири. – К.: Знання, 2011. – 160 с.
5. Політологічний енциклопедичний словник / За ред. Ю. С. Шемшученка, В. Д. Бабкіна, В. П. Горбатенка. – К.: Генеза, 2004. – 736 с.
6. Сандел Т. Культурна політика України – оцінка міжнародних експертів. / Т. Сандел. – К.: БРВУ, 2007. – 56 с.
7. Синецкий С. Некоторые методологические основания культурной политики в XXI веке. / С. Синецкий, В. Цукерман // Вестник Челябинской государственной академии культуры и искусств. – 2011. – № 4 (28). – С. 37–40.
8. Шляхтун П. Конституційне право: словник термінів / П. Шляхтун. – К.: Либідь, 2005. – 568 с.
9. Шляхтун П. Політологія (теорія та історія політичної науки) : Підруч. для студ. вищ. навч. закл. / П. Шляхтун. – К.: Либідь, 2002. – 576 с.
10. Cultural policy: a preliminary study. – Paris: UNESCO, 1969. – 51 p.
11. Астафьева О. Н. Культурная политика : теоретическое понятие и управленческая деятельность (Лекции 1–3) / О. Н. Астафьева // Культурологический журнал [Электронный ресурс]. – 2010. – № 2. – С. 1-21. – Режим доступу: <http://www.cr-journal.ru/rus/journals/20.html&>.
12. Гриценко О. Культура і влада. Теорія і практика культурної політики в сучасному світі [Електронний ресурс] / О. Гриценко // Український центр культурних досліджень. – Режим доступу: http://www.culturalstudies.in.ua/knigi_1_1_4.php.

References

1. Bezklubenko S. Pro poniattia kultura ta kulturu vyznachennia poniat / S. Bezklubenko // Kultura i mystetstvo u suchasnomu sviti: Zb. nauk. pr. – K.: Vydavnychiy tsentr KNUKIM, 2013. – № 14. – S. 6-13.
2. Vostryakov L. Kul'turnaya politika: osnovnye kontseptsii i modeli / L. Vostryakov // Ekologiya kul'tury. – Arkhangel'sk: Komitet po kul'ture administratsii oblasti, 2004. – №1. – S. 79–108.
3. Huberskiy L. Kultura. Ideolohiia. Osobystist: Metodolohosvitohliadniy analiz / L. Huberskiy, V. Andrushchenko, M. Mykhalchenko. – K.: Znannia Ukrainy, 2012. – 579 s.
4. Kostyria I. Suchasni polityko-ideolohichni priorytety upravlinnia kulturoiu v Ukraini : navch. posib. / I. Kostyria. – K.: Znannia, 2011. – 160 s.
5. Politolohichniy entsyklopedychnyi slovnyk / Za red. Yu. S. Shemshu-chenka, V. D. Babkina, V. P. Horbatenka. – K.: Heneza, 2004. – 736 s.
6. Sandel T. Kulturna polityka Ukrainy – otsinka mizhnarodnykh ekspertiv. / T. Sandel. – K.: BRvU, 2007. – 56 s.
7. Sinetskiy S. Nekotorye metodologicheskie osnovaniya kul'turnoy politiki v XXI veke. / S. Sinetskiy, V. Tsukerman // Vestnik Chelyabinskoy gosudarstvennoy akademii kul'tury i iskusstv. – 2011. – № 4 (28). – S. 37–40.
8. Shliakhtun P. Konstytutsiine pravo: slovnyk terminiv / P. Shliakhtun. – K.: Lybid, 2005. – 568 s.
9. Shliakhtun P. Politolohiia (teoriia ta istoriia politychnoi nauky) : Pidruch. dlia stud. vyshch. navch. zakl. / P. Shliakhtun. – K.: Lybid, 2002. – 576 s.
10. Cultural policy: a preliminary study. – Paris: UNESCO, 1969. – 51 p.
11. Astafeva O. N. Kul'turnaya politika : teoreticheskoe ponyatie i upravlencheskaya deyatel'nost' (Le-ktzii 1–3) / O. N. Astafeva // Kul'turologicheskii zhurnal [Elektronnyy resurs]. – 2010. – № 2. – S. 1-21. – Rezhim dostupu : <http://www.cr-journal.ru/rus/journals/20.html&>.
12. Hrytsenko O. Kultura i vlada. Teoriia i praktyka kulturnoi polityky v suchasnomu sviti [Elektronnyi resurs] / O. Hrytsenko // Ukrainskiy tsentr kulturnykh doslidzhen. – Rezhym dostupu: http://www.culturalstudies.in.ua/knigi_1_1_4.php.

Худолій М. В. Культурная политика: основные подходы к определению понятия

В статье изложены основные подходы к определению понятия культурная политика. На основе анализа современных научных исследований, раскрывается сущность понятия как объекта междисциплинарного изучения. Ученые интерпретируют понятие под влиянием исторических, общественных, политических, экономических, технологических и других факторов, а также понимания культуры и ее ключевых элементов и приоритетов. В ходе исследования предлагается интегрированное трактовка культурной политики – как определенного курса действий, тщательно разработанного подхода и стратегии в области культуры.

Ключевые слова: культурная политика, культура, политика, управление в области культуры.

Khudoliy M. Cultural policy: approaches to the definition

The article outlines the key approaches to the definition of cultural policy. Based on the analysis of contemporary scientific researches in it reveals the essence of the concept as an object of interdisciplinary studies.

The research interests of the majority of scientists only touch one or couple of the approaches to the definition. The authors examine the cultural policy of the object position of their study: cultural studies, political science, public administration, providing expert advice to a particular region etc. Being on the edge of studying the social, political, legal, economic and cultural sciences, the research proposes the concept of cultural policy, which includes each of these theoretical components.

The aim of the article is an overview of the main approaches towards defining the essence of the concept of "cultural policy".

At the beginning the article states that in consequence certain understanding of the essence, purpose and components of cultural policy affects on its formation and implementation at the state level. Implementation of some model of cultural policy has wide influence from the position of the state in the world to the general welfare of its citizens. Besides that, cultural policy, that policy in the sphere of culture, which defines the purposes of cultural development, basic principles, methods and regulations of cultural processes, plays an important role in modern society.

Nowadays necessity in studying of cultural policy as an independent branch of theoretical knowledge is actualized by the need in finding some new effective practical solutions. Cultural and political researches in order to solve real problems by scientists of different disciplines contribute to the understanding of the differences of concepts and categorical apparatus.

Interpretation of cultural policy is formed under the influence of many factors. Among them are historical background, political regime, international agreements, economic conditions, technological progress and understanding of culture and its key elements and priorities.

After that the article passes to contemporary theoretical and practical studies, which operate numerous approaches concerning definition of the essence of cultural policy. Within each of them assumed a different interpretation of the meaning, structure, objectives, implementation and the role of cultural policy in modern society.

Although the first definition of the "cultural policy" dated mid-twentieth century, however, the phenomenon appeared in earlier historical periods. Cultural policy as a process and phenomenon arose much earlier than cultural policy as a concept. Management of culture emerged simultaneously with the emergence of culture as a real process. The obvious is the gradual formation of a historically conditioned phenomenon of cultural policy, and the fact that cultural policy has always had a concrete historical character: it is caused by national culture, historical type and political state, level of society development, its geopolitical orientation and other factors.

Cultural policy is a dynamic phenomenon, which is constantly changing. It depends on the priorities of the subjects and also complex of historical, political, economic, legal, social, technological and even informational factors.

Besides that, it builds up on the basis of previous experience of the region, considering the current state of socio-cultural sphere, which also causes ambiguity in the understanding of the term.

Due to the diversity of approaches to the definition of the phenomenon of cultural policy, the article applies to etymology of its components – the categories of "politics" and "culture". Complexity of the phenomena of "culture" and "policy" is projected on the comprehension of the cultural policy. Therefore, there is a clear correlation between the definition and practice of culture and policy and also their derivative category of cultural policy.

Cultural policy is much broader category that can serve as a correct redistribution and usage of nation cultural resources for resolving economic, social and political problems.

Among the key issues of contemporary cultural policy offers review of the official definition of culture and those components that it should include, and with it the scope of authority and strategic aim of structures that formally responsible for culture.

Depending on the priority of some aspects, researchers prefer certain definition. In the conclusion of the article author chooses most optimum integrated interpretation of cultural policy. The matter concerns a broader meaning, certain course of action, carefully developed approach and strategy in the field of culture.

However, cultural policy remains one of the vaguely defined concepts. It is predetermined its multivalency and the presence of different research approaches. All these together causes significant difficulty in defining the term and needs to be further research.

Key words: cultural policy, culture, policy, politics, cultural governance